

ACTUALITEIT CORONA

CLW-VTI BRUGGE
Diplomajaar

Door de uitbreiding van de corona-epidemie beleven we ongeziene tijden. Het openbare leven valt zowat stil, winkels blijven gesloten, horecazaken gaan voor weken dicht, reizen worden uitgesteld, voorstellingen, feesten en festivals worden afgelast of uitgesteld, werknemers werken van thuis uit als het kan en in de scholen worden de lessen opgeschort. Wie dezer dagen een school bezoekt, treft daar wellicht een gedeelte van de leerkrachten en ander personeel aan, maar leerlingen zijn er weinig te zien.

Omwille van het besmettingsgevaar heeft de overheid beslist dat er in de scholen een tijdje geen les wordt gegeven, maar dat betekent geenszins dat we een aantal weken extra vakantie krijgen. We gaan wel in 'onderhoudsmodus', hetgeen betekent dat we wel thuis blijven, maar toch de voeling met de school en de lessen behouden.

Hopelijk krijgen jullie door dit actuaamagazine wat meer inzicht in de toch wel vreemde toestand die we nu meemaken. Zorg dat de verveling niet toeslaat, volg raadgevingen op, houd het gezond en bovenal, zoals minister Maggie De Block het uitdrukte: *"Blijf in uw kot!"*

Van Spaanse griep tot pokken: de geschiedenis van de epidemieën

bron: https://www.hbvl.be/cnt/dmf20200313_04889235/van-spaanse-griep-tot-pokken-de-geschiedenis-van-de-epidemieen

Mark Van Luyck

Virussen en epidemieën teisteren de wereld al eeuwenlang. Het enige wat de mens er meestal tegen kan doen, is de besmettingen zo veel mogelijk onder controle houden. Voorlopig is het coronavirus met 5.000 doden nog maar een kleine voetnoot in de geschiedenis van ergste epidemieën aller tijden.

De Spaanse Griep sloeg genadeloos toe na de Eerste Wereldoorlog

©photo12/12/20
ID:1515744-002 Date:05/05/2008 Credit:Photo12/Photo12 News - City:Washington - Country:USA
Released: 1918
Caption: 1918 Washington, DC, USA. A demonstration at the Red Cross Ambulance Station during the Spanish Flu epidemic of 1918. Officers wearing surgical masks carry an influenza patient on a stretcher during a demonstration.
PICTURE NOT INCLUDED IN THE CONTRACT — Louise Kaplan — PICTURE NOT INCLUDED IN THE CONTRACT

Pokken: 300 à 500 miljoen doden

De pokkenepidemie kwam herhaaldelijk terug tijdens de middeleeuwen en de jaren daarna. De Inca's en de Azteken in Zuid-Amerika zijn door de ziekte haast helemaal weggevaagd. Westerse ontdekkingsreizigers, die zelf resistent waren, brachten het virus namelijk mee aan land.

Bij pokken komen er blaasjes op de huid die dodelijk worden als ze de nieren, lever en blaas bereiken. Vijfendertig procent van de besmette mensen stierf aan de ziekte. In Europa liep het dodental op tot 400.000 mensen per jaar. De overlevenden werden blind en bleven achter met verschrikkelijk littekens. De pokken werden helemaal uitgeroeid door een wereldwijd vaccinatieprogramma eind jaren '70. In 1980 verklaarde de WHO de wereld vrij van pokken.

De pest: 200 miljoen doden

Ook de pest kwam in 1347 uit Centraal-Azië naar het Europese vasteland via Italië. De bacterie verspreidde zich op twee jaar tijd - toen nog met paard en kar - over heel Europa. Daar roeide ze een derde van de bevolking uit. Slachtoffers kregen hevige inwendige bloedingen, bulten en koudvuur. De ziekte werd veroorzaakt door een bacterie die wellicht door rattenvlooiën overgebracht werd. Al zijn de meningen daarover verdeeld.

De bacterie was nefast voor de verdedigingsmechanismen van het lichaam. Schepen die uit een besmet gebied kwamen, moesten veertig - in het Frans 'quarante' - dagen voor anker blijven. Zo ontstond de term 'quarantaine'. Pestlijders moesten thuisblijven en een bos stro voor de deuren hangen. In de steden werden de zieken verzameld in pesthuizen. Artsen droegen snavelmaskers met een welriekende kruidenmix die hen tegen de pest moest beschermen. De pest werd gezien als de straf van god en Joden werden als de zogenaamde zondebokken massaal gelyncht.

Dokters hadden snavelmaskers met kruidenextracten om zich te beschermen tegen de pest.

De Spaanse griep: 40 à 100 miljoen doden

Na de Eerste Wereldoorlog brachten soldaten die terugkwamen van het front het virus de wereld rond. In de twee jaar na de Wereldoorlog kwam een op de twintig wereldburgers om het leven. Dat waren vijf tot tien keer meer doden dan de 9,2 miljoen soldaten die aan het front stierven. In België stierven ruim 282.000 mensen. De slachtoffers waren vooral jonge mannen met een goed werkend immuunsysteem. De aanval van op hun systeem zorgde ervoor dat hun lichaam in een overdreven alarmstand ging waardoor 150 verschillende antistoffen tegelijk geactiveerd werden.

De epidemie werd de Spaanse griep genoemd omdat de Spaanse koning Alfonso XIII ook ziek werd en de kranten in het neutrale Spanje uitgebreid over het virus schreven. De andere landen censureerden de kranten om de epidemie stil te houden. De berichtgeving mocht de troepen niet demotiveren. Daardoor kon het virus geruisloos de wereld veroveren. Toen de epidemie losbrak, werden scholen gesloten en kwam er een verbod tot samenkomst van grote groepen mensen. De middelen van toen doen het nu nog steeds.

Hiv: 35 miljoen doden

Het eerste geval van aids werd in 1981 geregistreerd door het Amerikaanse leger. Sindsdien heeft het hiv-virus, dat het afweersysteem aantast, al 32 miljoen slachtoffers gedood en bijna 75 miljoen mensen besmet. Hiv-patiënten sterven meestal aan een andere aandoening zoals een longontsteking. Er is nog geen geneesmiddel, maar er zijn wel aidsremmers die het leven van patiënten draaglijk maken. Volgens Unaid's vallen er ieder jaar nog meer dan 700.000 doden door hiv, vooral in de ontwikkelingslanden.

Tuberculose: 1,5 miljoen doden per jaar

In Westelijk Europa groeide tuberculose vanaf de 17de eeuw uit tot een van de belangrijkste doodsoorzaken. Een derde van de bevolking stierf aan de gevolgen van de ziekte, die ook wel 'Witte Plaat' of 'tering' werd genoemd. Slecht geventileerde woningen, primitieve hygiëne en ondervoeding in combinatie met de Industriële Revolutie speelden een grote rol. Vanaf 1943 waren er antibiotica beschikbaar en komt tuberculose in ons land minder voor. In 2017 telde België nog 8,6 gevallen per 10.000 inwoners. 95 procent van alle besmettingen vindt plaats in ontwikkelingslanden. De tbc-bacterie woedt al duizenden jaren. Onderzoekers hebben zelfs bacteriën gevonden in Egyptische mummies. Vermoedelijk is de bacterie overgesprongen van de herkauwers toen mensen vee gingen houden.

Cholera: 140.000 doden per jaar

Cholera besmet mensen vooral via het drinkwater of door het eten van rauwe vis of groenten die met besmet water gewassen zijn. Het is nu een groot probleem in de ontwikkelingslanden, maar rond 1830 heerste een cholera-epidemie in de lage landen. Na een Nederlandse epidemie stierven er ook meer dan 23.000 Belgen in de buurt van Antwerpen. In 1866 was er een tweede Belgische epidemie met 43.000 doden. Slachtoffers produceren tot 20 liter diarree per dag en bezwijken daardoor aan uitdroging. Met de aanleg van waterleidingen en rioleringen kwam er in de westerse wereld een einde aan cholera.

Opdracht

Vul het onderstaande overzicht over epidemieën doorheen de geschiedenis aan.

Pokken

Aantal doden: _____

Periode: _____

Welke volkeren werden bijna volledig uitgeroeid? _____

Europa dodental: _____

Eind jaren '70: _____

De pest

Aantal doden: _____

Periode: _____

In Europa _____ uitgeroeid.

Opmerking: herkomst van het woord *Quarantaine*?

Maatregelen die toen getroffen werden?

- _____
- _____
- artsen _____

De Spaanse griep

Aantal doden: _____

Periode: _____

In België: _____

Opmerking: herkomst van de naam?

Maatregelen die toen getroffen werden?

- _____
- _____

HIV

Aantal doden: _____

Periode: _____

Aantal besmette personen: _____

Volgens UNAIDS: _____

Tuberculose

Aantal doden: _____

Periode: _____

Andere benamingen voor de ziekte: _____

Vanaf 1943: _____ In 2017: _____

Waar gebeuren de meeste besmettingen? _____

Cholera

Aantal doden: _____

Periode: _____

Oorzaken:

- _____
- _____

Rond 1830: _____

Slachtoffers in België: _____

1866: _____

Slachtoffers in België: _____

Einde van cholera in de Westerse wereld door _____

_____.

Leestip: **De tien ergste epidemieën aller tijden**

De mens heeft altijd te maken gehad met allerlei ziekteverwekkende virussen en bacteriën, die soms enorme epidemieën veroorzaken. Maar wat waren de 10 ergste epidemieën aller tijden?

<https://wibnet.nl/geneeskunde/ziektes/de-10-ergste-epidemieen-aller-tijden>

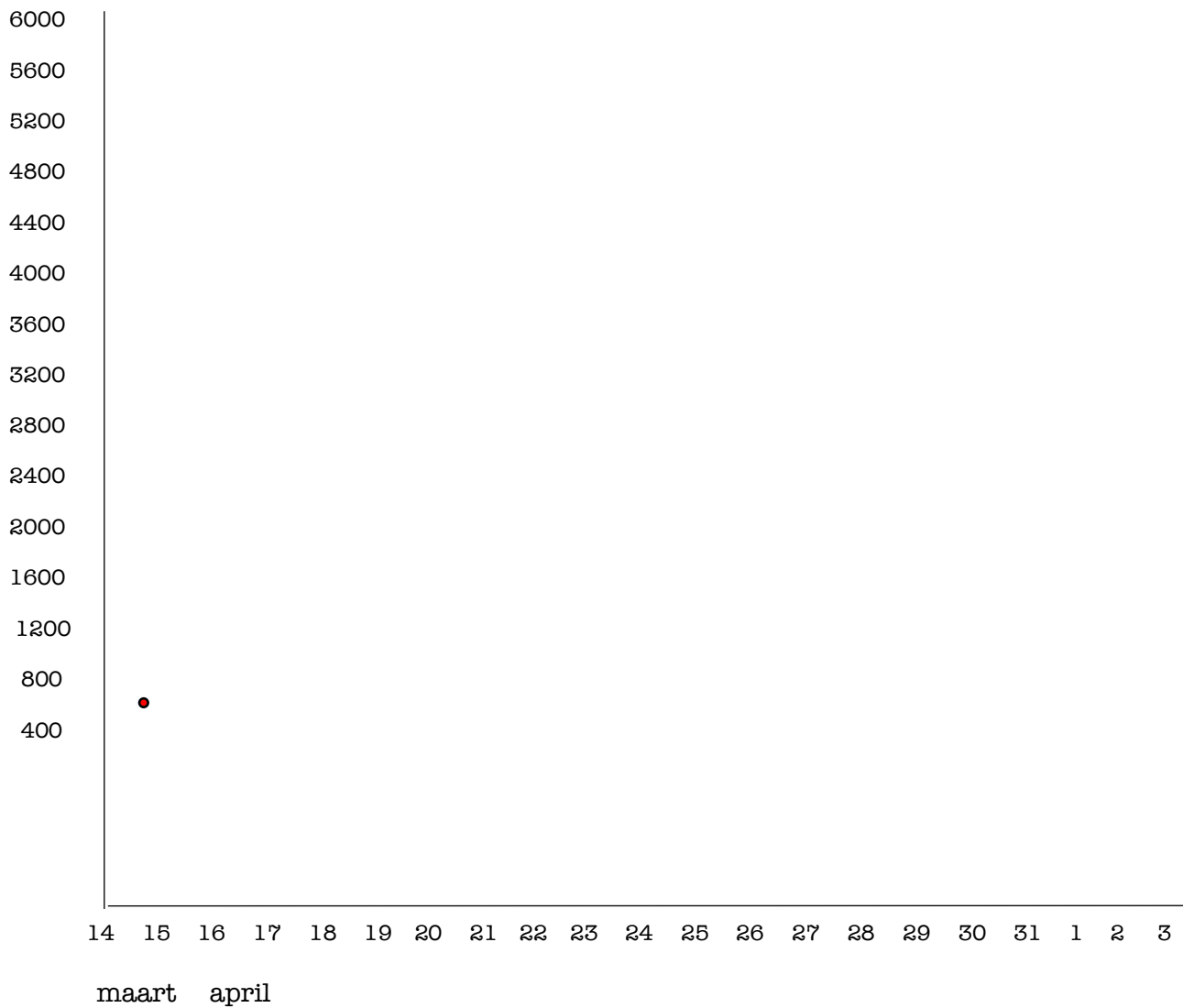
Werken met cijfermateriaal – een logboek bijhouden

In de onderstaande tabel kun je de evolutie van de coronabesmettingen in ons land noteren. Daartoe moet je wel dagelijks de media checken op de cijfers, de meeste kranten, nieuwssites en tv-journaals geven hierover dagelijks informatie. Misschien kun je niet elk cijfer vinden, maar probeer in elk geval zo veel mogelijk gegevens te verzamelen.

datum	aantal besmettingen	opgenomen in een ziekenhuis	aantal genezen	aantal overleden
14-03-2020	689	97	1	4
15-03-2020				
16-03-2020				
17-03-2020				
18-03-2020				
19-03-2020				
20-03-2020				
21-03-2020				
22-03-2020				
23-03-2020				
24-03-2020				
25-03-2020				
26-03-2020				
27-03-2020				
28-03-2020				
29-03-2020				
30-03-2020				
31-03-2020				
01-04-2020				
02-04-2020				
03-04-2020				

Werken met cijfermateriaal - grafiek

Aantal coronabesmettingen in België

Welk besluit trek je uit de evolutie in deze grafiek?

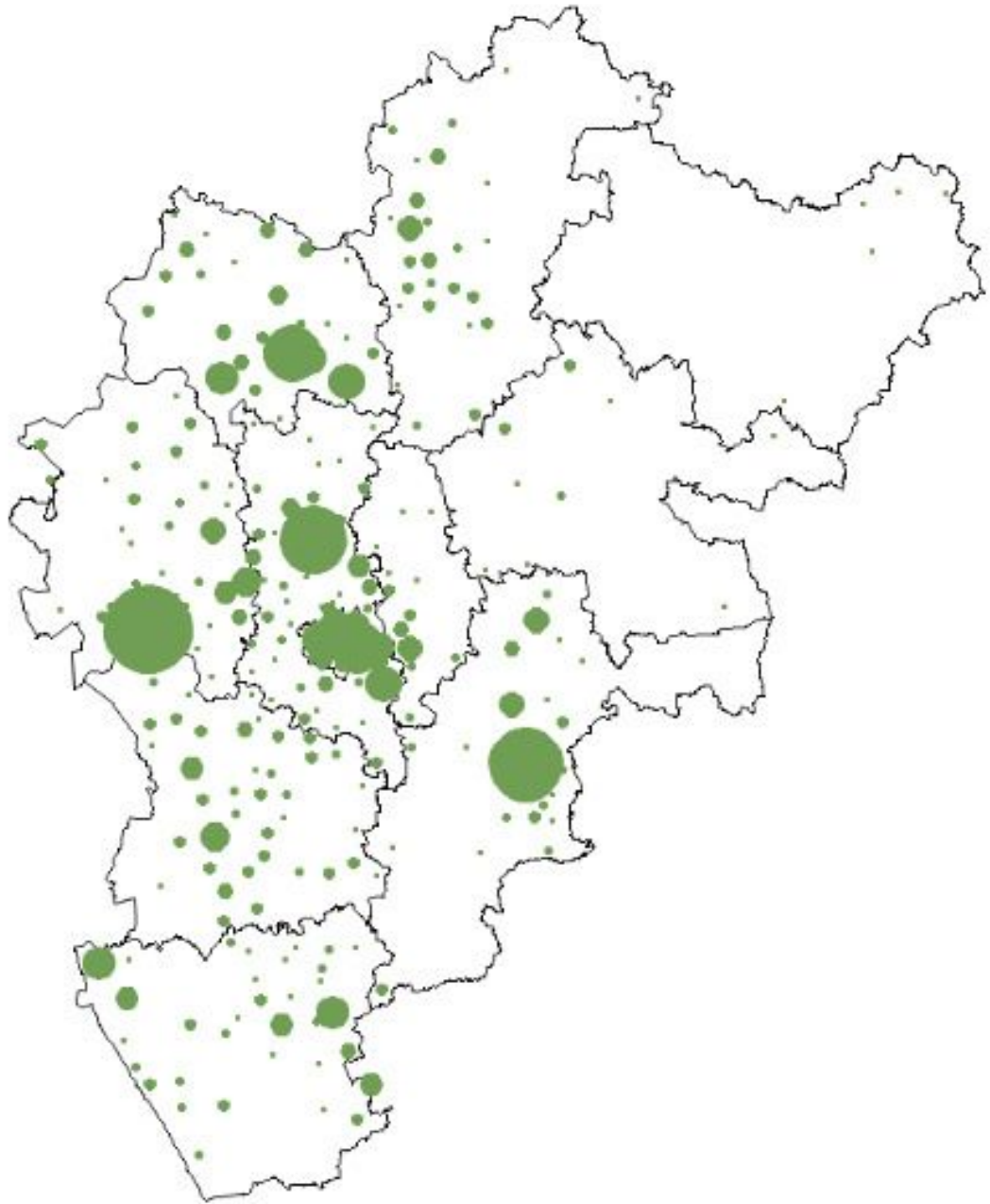

Kaarttoefening - verspreiding van de coronabesmettingen

Volg in de media de evolutie van de besmettingen en kleur de kaart zo goed mogelijk in.
Gebruik daarbij verschillende kleuren voor de verschillende fasen van besmetting.

Verspreiding van de bevestigde gevallen

Schrijven - een dagboek bijhouden

Voor deze opdracht ga je zelf een dagboek bijhouden van de gebeurtenissen i.v.m. de coronabesmetting en dit van dag tot dag. bv. *Wat is er nieuw? Is er een belangrijk nieuwsfeit te melden? Hoe evolueert de toestand? Hoe is het met mij/mijn familie/mijn klasgenoten/de school ... gesteld? Hoe voel ik me daarbij?*

datum	
14-03-2020	
15-03-2020	
16-03-2020	
17-03-2020	
18-03-2020	
19-03-2020	
20-03-2020	
21-03-2020	
22-03-2020	
23-03-2020	

24-03-2020	
25-03-2020	
26-03-2020	
27-03-2020	
28-03-2020	
29-03-2020	
30-03-2020	
31-03-2020	
01-04-2020	
02-04-2020	
03-04-2020	

Kijken - enkele links naar nuttige filmpjes

[Tips tegen het coronavirus](#)

[Hoe correct handen wassen met water en zeep?](#)

[Coronavirus: hoe contact vermijden mensenlevens kan redden](#)

Symptomen van COVID-19

(coronavirus ziekte 2019)

The diagram shows a human silhouette with internal organs highlighted. Lines connect text labels to specific parts of the body: the respiratory system (trachea and lungs), the kidneys, the digestive system, and the circulatory system.

Systemisch: <ul style="list-style-type: none"> - Koorts - Vermoeidheid	Ademhaling: <ul style="list-style-type: none"> - Droge hoest - Kortademigheid - Keelpijn* - Loopneus* - Niezen*
Nieren: <ul style="list-style-type: none"> - Verminderde functie*	Bloedsomloop: <ul style="list-style-type: none"> - Verminderde witte bloedcellen*
Ingewanden: <ul style="list-style-type: none"> - Diarree*	

*Ongebruikelijk